

I

POIMANDRES

”Poimandres” on yksi kuuluisimmista hermeettisistä traktaateista. Sen otsikko on ihmetyttänyt tutkijoita. Sanan ”poimandres” alkuperä saattaa olla egyptinkielen sanoissa p-eime nte-re (”Ra-jumalan tietämys”), joka on vääntynyt kreikankieliseen muotoon poimandres (”ihmisten paimen”). Ra (Re) oli muinaisegyptiläinen luova jumaluus. Poimandres-traktaatti esittää muinaisaikaisia käsityksiä heijastelevan luomiskertomuksen sekä kertoo siitä, miten ihmisen sielu voi saavuttaa matkansa päämäärän ja tulla lopulta jumalan kaltaiseksi. Tämä päämäärä voidaan saavuttaa oikean tiedon (gnosiksen) ja vihkimysrituaalien avulla. Ihminen nähdään henkisenä olentona, ei maallisena. Poimandres-tekstissä on vahva gnostilainen pohjavire, joka ilmenee muun muassa kaksijakoisena käsityksenä elämästä: ihmisen keho edustaa pimeää, valheellista, ajallista ja kuolevaista kun taas ihmisen sielu edustaa valoa, totuutta, ajattomuutta ja ikuista pelastusta. Tämän traktaatin on kääntänyt H.M. Lampikoski.

1. Kerran kun pohdiskelin kaikkea olevaa, mieleni lennokkaissa ajatuksissa, aistini vaivuksissa kuin raskaan aterian tai työn väsyttämällä miehellä, minulle ilmestyi valtava Olento, ääretön kooltaan, joka kutsui minua nimeltä ja sanoi: Mitä haluaisit kuulla ja nähdä, ja mitä toivoisit mielesi oppivan ja tietävän?
2. Ja kuka sinä olet? minä sanoin.
– Olen Poimandres, hän vastasi, Korkeimman Voiman Mieli. Minä tiedän mitä sinä tahdot, ja kaikkialla olen kanssasi.
3. Haluan oppia kaikista olennoista, sanoin, ja ymmärtää niiden luonnon, ja tuntea Jumalan. Voi kuinka haluaisinkin, että joku opettaisi minulle näitä asioita!
– Pidä mielessäsi mitä haluat tietää, niin minä opetan sinua.
4. Sanottuaan nämä asiat, hän muutti muotoaan ja silmänräpäyksessä kaikki asiat avautuivat edessäni, ja näin loputtoman näyn, jossa kaikki kylpi valossa, niin kirkkaassa ja riemullisessa, että ihastuin sen nähdessäni.
Hetken päästä laskeutui pimeys, pelottavana ja synkeänä, kiemurtelevin poimuin, niin, että se muistutti mielestäni käärmettä.
Ja sitten pimeys muuttui eräänlaiseksi kosteaksi luonnoksi, sanoinkuvailemattoman sekavaksi, josta tuprusi savua kuin tulesta, ja josta kumpusi vaikerrus, jota ei voi kuvailla.
Ja sen jälkeen kuului sanaton avunhuuto, kuin tulen ääni.
5. Sitten valosta laskeutui luontoon pyhä sana (Logos). Ja vetisestä luonnosta nousi korkeuksiin puhdas tuli, kevyenä, läpäisevänä ja vilkkaana.

Ilma, joka myös oli kevyttä ja vilkasta, kohosi erilleen maasta ja vedestä, ja seurasi tulta ikään kuin olisi roikkunut siitä.

Mutta maa ja vesi pysyivät kietoutuneina toisiinsa niin, että maata ei voinut vedestä kukaan erottaa, mutta ne erkanivat kuullakseen yllään liikkuvan henkisen sanan.

6. Sitten Poimandres sanoi minulle: Ymmärsitkö mitä tämä näky tarkoittaa?

En, mutta tulen sen tietämään, sanoin.

– Tuo valo, hän sanoi, olen minä, sinun Jumalasi, Mieli, aikaisempi vetinen luonto, joka ilmestyi pimeydestä. Valoa kantava sana, joka ilmestyi Mielestä, on Jumalan poika.

– Entä sitten? – sanoin minä

Tiedä, että se mikä sinussa näkee ja kuulee, on Herran Sana, mutta Mieli on Isä-Jumala. Ne eivät ole toisistaan erillään, vaan juuri niiden liitosta muodostuu elämä.

– Kiitos sinulle, sanoin.

– Joten, ymmärrä valo, hän vastasi, ja ystäväysty sen kanssa.

7. Ja niin puhuessaan, hän katsoi minua pitkään silmiin, ja minä tärisin hänet nähdessäni.

Mutta kun Hän nosti päätään, näin mielessäni äärettömien voimien Valon ja Kosmoksen, joka oli kasvanut kaikkien rajojen yli, ja että Tulta suitsi erittäin suuri Voima, joka siten kesytettynä asettui paikoilleen.

Näyssä, jonka sain – kiitos Poimandresin puheen – nämä olivat minun ajatukseni.

8. Mutta kun olin suuren ihmetyksen vallassa, hän sanoi minulle taas: ”Sinä näit mielessäsi sen perikuvan, joka olemus on alkamaton ja loputon.” Niin puhui minulle Poimandres.

Ja minä kysyin: Mistä sitten ovat luonnon elementit saaneet alkunsa?

Tähän Poimandres vastasi: ”Jumalan Tahdosta ja Neuvosta. Luonto vastaanotti Sanan, katsoi kosmoksen perikuvan kauneutta ja jäljitteli sitä, tehden itsestään kosmoksen hyödyntämällä omia elementtejään ja sielujen syntymiä”.

9. Ja Mieli, joka on Jumala, joka on samanaikaisesti mies- ja naispuolinen, ja joka sisältää valon ja elämän, synnytti toisen luovan mielen, joka, ollen tulen ja hengen jumala, loi seitsemän hallitsijaa, jotka rajaavat aisteilla koettavan kosmoksen. Ihmiset kutsuvat heidän hallintoaan kohtaloksi.

10. Suoraan alemmista elementeistä Jumalan Sana hyppäsi ylös luonnon puhtaaseen muotoon, ja oli ykseydessä luovan mielen kanssa, sillä ne muodostivat yhdessä perusolemuksen. Ja niin luonnon alemmat elementit jäivät ilman järkeä, ollakseen pelkkää ainetta.

11. Sitten luova mieli (yhdessä Sanan kanssa), joka ympäröi kehät ja pyöritti niitä pyörteellään, alkoi liikuttamaan luomuksiaan, ja antoi niiden kiertää alun rajattomuudesta loputtomaan päätökseen. Koska näiden kehien kierto alkaa sieltä missä se loppuu, kuten Mieli tahtoo.

Kiertäen Mielen toivomalla tavalla, kehät tuottivat raskaista elementeistä eläviä olentoja vailla järkeä (sillä ne eivät enää kantaneet Sanaa mukanaan), ilma tuotti siivekkäitä olentoja ja vesi uivia olentoja. Maa ja vesi olivat erotettu toisistaan Mielen toiveen mukaisesti ja maa tuotti itsestään elävät olennot, joita kantoi sisällään, nelijalkaisia ja ryömiviä olentoja, villoja ja kesyjä eläimiä.

12. Mutta Kaikkeuden Isän, Mieli, joka oli elämä ja valo, loi Ihmisen samanarvoiseksi Itsensä kanssa. Hän rakastui Ihmiseen kuin omaan lapseensa, koska tämä oli verrattoman kaunis, Isänsä Kuva. Toden totta, Jumala rakastui omaan Muotoonsa, ja lahjoitti hänelle kaikki omat luomuksensa.

13. Ja nähtyään, mitä Luoja oli luonut Isässä, myös Ihminen halusi luoda, ja niin Isä antoi hänelle luvan.

Astuen luomisen kehään, tulevana kaikkien voimien haltijana, ihminen tutustui veljiensä luomuksiin, ja he rakastivat häntä ja antoivat hänelle osuuden hallitsemistaan kehistä.

Ja tutustuttuaan perusteellisesti heidän olemukseensa tultuaan osalliseksi heidän luonnostaan, hän päätti murtautua heidän kehiansä rajojen läpi, ja ottaa haltuunsa tulta pitelevän voiman.

14. Niinpä hän, jolla oli päätäntävalta yli kaikkien Kosmoksen kuolevaisten, ja sen järjestöjen eläinten, käänsi kasvonsa alaspäin läpi kosmisen harmonian, murtautuen läpi koko sen vahvuuden, näyttäen siten alemmalle luonnolle Jumalan kauniin muodon.

Luonto hymyili rakastuneena nähdessään tuon, jonka kauneus on ylenpalttinen, ja joka sisältää itsessään hallitsijoiden kaiken energian ja Jumalan muodon, sillä vedessään hän näki heijastuksen ihmisen kauneudesta ja maittensa päällä hänen varjonsa.

Ja Ihminen, nähdessään oman kuvansa heijastuneena veteen, rakastui siihen, ja halusi asua luonnossa. Ja niin halutessaan se tapahtui, ja hän saapui elävöittämään järjestöjen muodon. Ja luonto otti rakkautensa kohteen ja kietoutui kauttaaltaan häneen, ja he yhtyivät, koska olivat rakastavaiset.

15. Ja tämän vuoksi, toisin kuin kaikki maan luonnonkappaleet, ihminen on kahtalainen: kuolevainen ruumiinsa vuoksi, mutta perusolemuksessaan kuolematon. Toisaalta hän on kuolematon ja kaiken hallitsija, toisaalta hän kärsii kuin kuolevainen, kohtalon alamaisena.

Ja siksi, vaikka Harmonian yläpuolella, on hänestä tullut Harmonian puitteissa orja. Vaikkakin mies- ja naispuolinen, kuten Isänsä mies-naispuolinen; ja vaikkakin uneton kuin uneton Isänsä; on hän uneen vaipuva.

16. Siksi: "< ... >, oi Mieleni, koska itsekkin olen rakastunut Sanaan".

Poimandres sanoi: Tämä on salaisuus, jota on piilotettu tähän päivään asti. Miehen syleilyssä Luonto tuotti ihmeen, niin ihmeellisen. Koska hänellä oli seitsemän hallitsijan harmonia, joka, kuten sanoin, oli tehty tulesta ja hengestä - luonto ei viivästellyt vaan välittömästi toi esiin seitsemän ihmistä, jotka olivat mies-naispuoleisia ja ilmassa kulkevia, ja vastasivat seitsemän hallitsijan luonteita.

Sitten sanoin: Oi Poimandres, nyt minut täyttää suuri into ja halu kuulla; älä karkaa.

Poimandres sanoi: Ole hiljaa, sillä en ole vielä paljastanut sinulle ensimmäistä puhetta. Katso! Olen hiiskumatta, sanoin.

17. Näillä tavoin, kuten kerroin, näiden seitsemän sukupolvi tuli olemaan. Maa oli nainen, hänen vetensä täynnä kaipuuta; kypsytyden hän otti tulelta, hengen eetteriltä. Luonto tuotti näin kehykset ihmisen muodolle.

Ja Ihminen muuttui valosta ja elämästä sieluksi ja mieleksi – elämästä sieluksi ja valosta mieleksi. Tällaisina pysyivät aistimaailman osat, kunnes saapui niiden aikakauden loppu ja uusien alkujen aika.

18. Nyt kuule loppu puheesta, jonka haluat kuulla.

Kun aikakausi päättyi, heitä kaikkia sitova side irrotettiin Jumalan tahdosta. Eläimet jotka olivat mies-naispuolisia, irrotettiin erilleen samanaikaisesti ihmisen kanssa; joistakin tuli osaksi miespuolisia, osasta samoin naispuolisia.

Ja heti Jumala puhui pyhän Sanansa kautta: “Lisätkää lisääntymistä ja moninkertaistukaa moninkertaisesti, jokainen teistä olennoista ja luomuksista. Ja Ihminen, jossa on Mieli, oppikoon, että hän on kuolematon, että kuoleman syy on halu, ja anna hänen tunnistaa kaikki oleva.”

19. Kun Hän sanoi näin, Hänen Kauaskatseisuutensa vaikutti kohtalon ja harmonian kautta heidän pariutumisiinsa ja aloitti syntymät. Ja niin kaikki olennot moninkertaistuvat lajinsa mukaisesti.

Ja hän, joka on näin oppinut tuntemaan itsensä, on saavuttanut Hyvän, joka ylittää yltäkylläisyyden, mutta hän, joka harhaanjohtavan rakkauden perässä tuhlaa rakkautta omaan kehoonsa, hän jää pimeyteen vaeltamaan ja kärsimään aistiensa kautta kuoleman asioita.

20. Mikä on se niin suuri virhe, sanoin, jonka tietämättömät tekevät, että heidät pitäisi riisua kuolemattomuudesta?

– Voi sinua, käyttäydyt kuin ihminen, joka ei ole sisäistänyt kuulemaansa. Enkö pyytänyt sinua ajattelemaan?

– Kyllä minä ajattelen, ja minä muistan, ja siksi annan sinulle kiitoksen.

– Jos sinä siis ajattelit, hän sanoi, kerro, miksi ansaitsevat kuoleman ne, jotka ovat Kuolemassa?

– Se johtuu siitä, että synkeä Pimeys on aineellisen kehyksen alku ja juuri; siitä tuli Kosteus Luonto; siitä aistimaailman keho muodostui; ja tästä Kuoleman kehosta Vesi valuu pois.

21. Oikein olet ymmärtänyt! Mutta miten “se, joka tuntee itsensä, menee Häneen”, kuten Jumalan Sana ilmoitti?

– Ja minä vastaan: Kaikkeuksien Isä muodostuu valosta ja elämästä, Hänestä Ihminen on syntynyt.

– Sanot hyvin, hän puhui. Valo ja elämä ovat Isä-Jumala, ja Hänestä Ihminen on syntynyt.

– Jos siis opit että olet itse elämää ja valoa, ja että tulet niistä, tulet palaamaan takaisin

elämään. Näin Poimandres puhui.

– Mutta kerro minulle vielä, Mieleni, miten voin palata Elämään taas.

– Jumala sanoo: “Antakaa Ihmisen, jossa on Mieli, oppia tietämään, että hän itse on kuolematon.”

22. Eikö kaikilla ihmisillä ole siis Mieltä?

– Sanot hyvin, kun puhut näin. Minä, Mieli, olen läsnä pyhien ja hyvien ihmisten keskuudessa, puhtaiden ja armelioiden, ihmisten, jotka elävät hartaasti.

Heidän kaltaisilleen minun läsnäolostani tulee apu, ja he suoraan saavuttavat gnosiksen¹ kaikista asioista, ja he ansaitsevat Isän rakkauden puhtaiden elämiensä kautta, ja he kiittävät Häntä, julistavat Hänelle siunausta ja laulavat hymnejä, keskittyneinä Häneen palavalla rakkaudella.

Ja ennen kuin he päästävät kehonsa oikeaan kuolemaan, he kääntyvät inhoten pois sen aisteista, tietäen näiden teot. Ei, se olen minä, Mieli, joka katkaisten kehon turmiollisten tekojen etenemisen.

Koska olen portinvartija, kiellän pääsyn pahoilta ja häpeällisiltä energioilta, katkaisten niiden aiheuttaman ahdistuksen.

23. Mutta niille, jotka ovat ilman Mieltä, ilkeille ja turmeltuneille, kateellisille ja ahneille, murhamiehille ja jumalattomille, Minä olen kaukana poissa, ja luovutan paikkani koston hengelle, joka kohentaen tulta piinaa häntä, lisäten tulta tuleen hänen yllään, ja hyökkää hänen päälleen hänen aistiensa kautta, valmistaen häntä yhä laittomuuksiin, niin, että häntä kohtaa vielä suurempi rangaistus; eikä hänen määrätön mielihalunsa koskaan vähene, ja kyltymättömänä hän kahlaa pimeydessä.

24. Hyvin olet opettanut minulle kaiken, kuten toivoin, oi Mieli. Ja nyt, pyydän, kerro minulle enemmän Tiestä Ylös sellaisena kuin se minulle näyttääytyy.

– Tähän Poimandres sanoi: Kun aineellinen keho liukenee, ensin luovutat kehon itsensä muutoksen työlle, ja siten sinun muotosi katoaa, ja sinä luovutat luonteesi, energiastaan tyhjennettynä, daimonille². Kehon aistit siirtyvät sitten alkulähteilleen, eroten tehtävästään, ja syntyvät uudelleen energioina; ja intohimo ja halu vetäytyvät siihen luontoon, jolla ei ole järkeä.

25. Näin kiiruhtaa kuolevainen läpi harmonisten rakenteiden, luopuen, ensimmäisessä kehässä Kasvun ja Hiipumisen Energiasta; luovuttaen toisessa kehässä Pahuuden Välineet, energiastaan tyhjennettynä; kolmannessa Intohimon Kataluuden energiastaan tyhjennettynä; neljännessä Ylimielisen Röyhkeytensä, myös energiastaan tyhjennettynä; viidennessä, epäpyhän uskalluksen ja harkitseamattoman Uhkarohkeuden, energiastaan tyhjennettynä; kuudennessa, rikkauksien tavoittelun pahoin keinoin, tyhjennettynä liiallisuudestaan; ja seitsemännessä kehässä petollisen epärehellisyyden, energiastaan tyhjennettynä.

26. Sitten, riisuttuna harmonisten rakenteiden energioista, oman voimansa herrana, hän

---

¹ Kr. *gnosis* tarkoittaa sisäistä tietoa, tietoisuutta Jumalasta.

² Kr. *daimon* tarkoittaa tässä pahaa henkiolentoa.

astuu kahdeksannen kehän luontoon, ja laulaa siellä olevien olentojen kanssa hymnejä Isälle.

Sitten kaikki, jotka todistavat hänen saapumistaan, iloitsevat hänen kanssaan, ja – jo samanlaisena siellä olevien kanssa – hän kuulee kahdeksatta ylempien kehien voimat, jotka juhlistavat Jumalaa kauniilla äänillään.

Sitten, järjestyksessä, he liikkuvat kohti Isää, antautuakseen noille voimille, ja tullakseen noiksi voimiksi, he liittyvät Jumalaan. Tällainen on perimmäinen tavoite niille, jotka ovat saavuttaneet gnosiksen – tulla yhdeksi Jumalan kanssa.

Mitä siis odostat? Vastaanotettuasi tämän kaiken, etkö ryhtyisi opastamaan muita sen arvoisia niin, että kauttasi kuolevaiset voitaisiin Jumalan kautta pelastaa?

27. Sanottuaan nämä asiat, silmiäni edessä, Poimandres sekoittui voimien kanssa.

Puhuessaan näin, Poimandres liittyi voimiin. Hän lähetti minut matkaan voimaantuneena ja valaistuneena kaikkeuden luonnosta ja korkeimmasta näystä, kiitettyäni ja ylistettyäni kaikkeuden Isää.

Ja niin aloin kertoa kuolevaisille hurskauden ja gnosiksen kauneudesta:

Oi kansat, maan ihmiset! Te olette antautuneet humalalle, unelle, ja tietämättömyydelle Jumalasta. Palatkaa selvyYTEEN, pysäyttäkää humalanne, koska teitä viekoittelee järjetön uneliaisuus.

28. Kuultuaan tämän, he tulivat yhdessä ympärilleni. Ja minä sanoin, te jotka olette maan omia, miksi te syleilette kuolemaa kun teillä on mahdollisuus jakaa kuolemattomuus? Muuttakaa tapanne, te jotka olette seuranneet petosta, ja jotka olette sukua tietämättömille. Jättäkää tuo pimeä hehku, ottakaa paikkanne kuolemattomuudessa, poistukaa tuhostanne!

29. Ja jotkut heistä poistuivat ilkkuen, hyläten itsensä kuoleman polulle; toiset vastaanottivat opetuksen, ja asettuivat jalkoihini. Mutta minä pyysin heitä nousemaan, ja minusta tuli kaltaisteni opas. Opetin sanoja, miten ja millä tavoin he tulisivat pelastetuiksi. Minä kylvin heihin viisauden sanoja; Kuolemattomuuden Vedestä annoin heidän juoda.

Ja kun ilta saapui ja auringon säteet alkoivat laskea, pyysin heitä kaikkia kiittämään Jumalaa. Ja kun he olivat saaneet kiitöksensä päätökseen, jokainen heistä palasi omalle leposijalleen.

30. Itse painoin sydämeeni Poimandresin hyvät teot, ja kaikki toiveeni täytettyinä, olin enemmän kuin iloinen. Kehon uni muuttui sielun heräämiseksi, ja silmien ummistaminen todelliseksi näöksi; hiljaisuuteni kantoi hyvyyttä, ja sanani synnyttivät jaloutta.

Kaiken tämän toi minulle Mieli, eli Poimandres, kaiken mestaruuden Sana. Jumalan henki paljasti minulle totuuden.

Siksi, koko sielullani ja kaikilla voimillani omistan tämän ylistyksen Isä-Jumalalle:

31. Pyhä olet Sinä, Oi Jumala, kaikkeuden Isä

Pyhä olet Sinä, Oi Jumala, jonka Tahto toteutuu omien Voimiensa kautta

Pyhä olet Sinä, Oi Jumala, joka toivot, että Sinut tunnetaan, ja jonka omasi tuntevat.

Pyhä olet Sinä, joka sanallasi loit kaikkeuden

Pyhä olet Sinä, jota Luonto ei muotoillut

Pyhä olet Sinä, mahtavampi kuin kaikki voimat

Pyhä olet Sinä, joka ylität kaiken erinomaisuuden

Pyhä olet Sinä, joka olet kaiken ylistyksen yläpuolella

Ota vastaan nämä puhtaat järjen annit, sielulta ja sydämeltä, jotka suuntaasi tavoittelevat, Sinä - jota ei voi sanoin kuvailla tai ilmaista. Sinä, jonka Nimen vain hiljaisuus lausuu.

32. Kuule minua rukoilevaa, etten koskaan hairahtaisi gnosiksesta, joka on meidän yhteinen olemuksemme. Ja täytä minut Sinun voimallasi, ja armollasi, että jakaisin valoa niille, jotka eivät sitä tunnista, minun veljilleni, Sinun lapsillesi.

Tähän aatteeseen uskon, ja sitä todistan; etenen elämään ja valoon. Siunattu olet sinä, oi Isä. Sinun ihmisesi pyrkii pyhäksi kuin Sinä olet pyhä, koska Sinä annoit hänelle täyden valtasi.